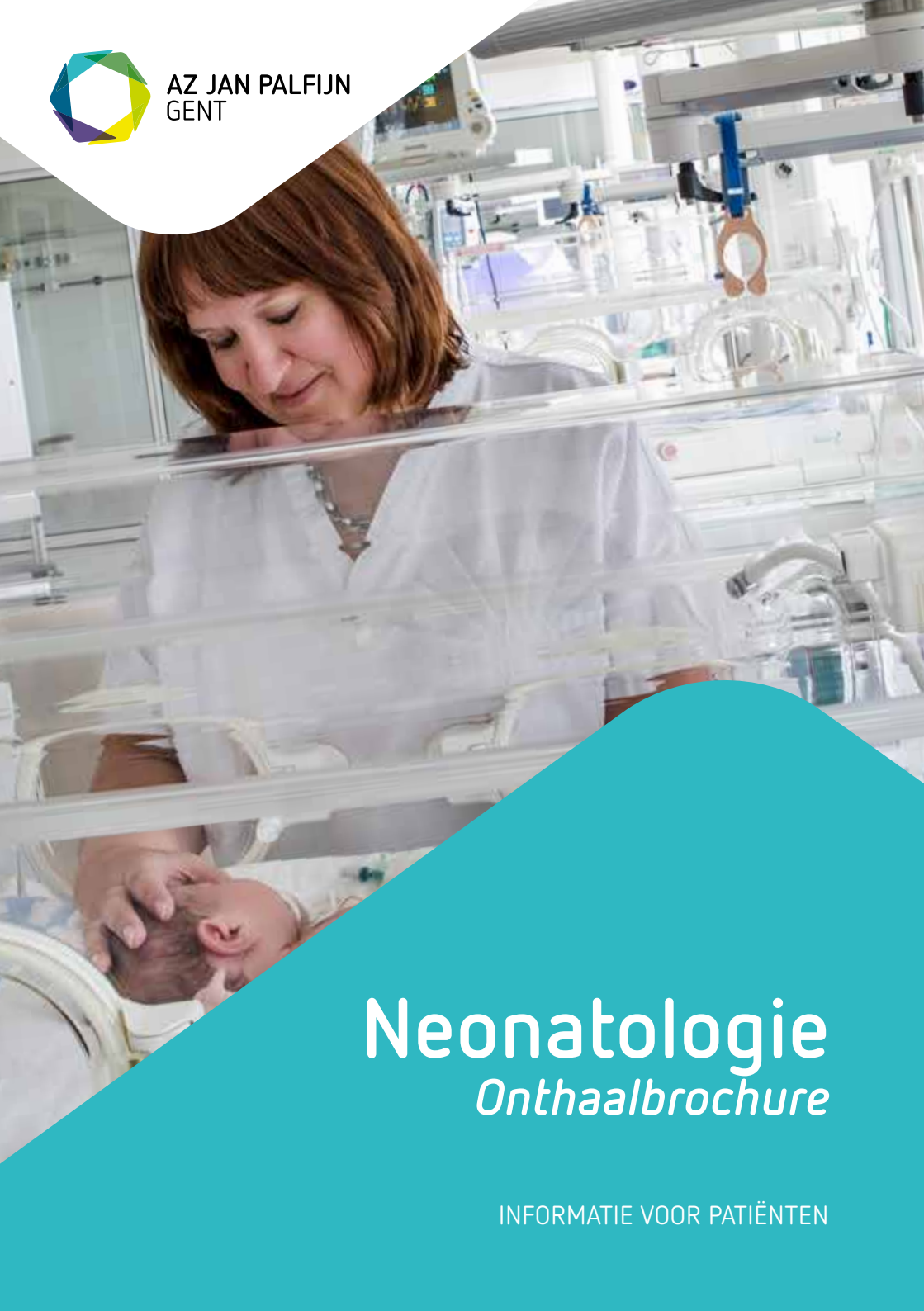

AZ JAN PALFIJN
GENT

Neonatologie

Onthaalbrochure

INFORMATIE VOOR PATIËNTEN

Identificatiefiche van uw baby

Mijn naam: .....

Ik ben geboren op: .....,

na ..... weken zwangerschap

Ik weeg: ..... gram

Ik meet: ..... cm

Mijn schedelomtrek: ..... cm

Beste ouders,

Eerst en vooral wensen wij u proficiat met de geboorte van uw baby. Uw baby vraagt verdere specifieke zorg, daarom besliste de kinderarts om uw kindje nog even op onze afdeling Neonatologie te houden.

Wij hopen dat deze periode zo kort mogelijk zal zijn, zodat u snel uw baby weer bij u hebt. U bent hier steeds van harte welkom en verzekeren u dat uw kindje de beste zorgen krijgt van onze dokters vroedvrouwen en pediatriesch verpleegkundigen.

Om u wat wegwijs te maken op de afdeling, stelden wij deze brochure samen. Mocht u verder nog vragen hebben, kan u steeds terecht bij het verplegend personeel of de behandelende kinderarts.

1. ALGEMENE INFORMATIE

Neonatologie wil zeggen "leer van de pasgeborene" (neo = nieuw / naat = geboren).

Een neonatale afdeling is een gespecialiseerde afdeling van het ziekenhuis waar zieke, te kleine en te vroeg geboren baby's worden opgenomen. Op onze afdeling wordt uw baby continu geobserveerd onder toezicht van een vroedvrouw of pediatrisch verpleegkundige. Uw baby krijgt hier de specifieke zorgen aangepast aan zijn noden. We verzorgen volgens de methode van ontwikkelingsgerichte zorg om de ontwikkeling van de baby optimaal te laten verlopen.

De meest voorkomende redenen van opname zijn:

- ▶ vroeggeboorte (minder dan 36 weken zwangerschap)
- ▶ te laag geboortegewicht voor de zwangerschapsduur (minder dan 2.300g) (dysmaturiteit)
- ▶ ademhalingsproblemen
- ▶ infectie opgelopen vóór, tijdens of na de geboorte
- ▶ ernstige aangeboren afwijkingen
- ▶ observatie na moeilijke bevalling
- ▶ pasgeborenen van moeders met een ziekte (vb. suikerziekte)
- ▶ ernstige voedingsproblemen
- ▶ temperatuurproblemen

De kinderarts beslist wanneer uw baby opgenomen moet worden op Neonatologie. Elke dag onderzoekt de kinderarts in de loop van de voormiddag uw kindje en komt nadien ook langs bij de moeder, zolang zij zich nog op de Materniteit bevindt. U kan met vragen ook steeds terecht bij het verplegend personeel.

In het weekend en op feestdagen brengt de kinderarts van wacht alle kindjes en hun mama's een bezoekje. Jullie zijn ook vrij om het verpleegkundig dossier van uw kindje in te kijken. Daarin staat o.a. het gewicht dagelijks vermeld, hoe en hoeveel er gedronken werd, of er problemen waren... Het personeel geeft je graag een woordje uitleg.

2. TOEGANG: ENKEL MAMA EN PAPA

Enkel mama en papa mogen de dienst betreden. U bent 24 op 24 uur welkom op de dienst Neonatologie. U meldt zich eerst aan via de bel links naast de toegangsdeur. Wij laten u eerst binnen in het sas. Dit is de ruimte tussen de gang en de dienst Neonatologie. Jassen en dergelijke kan u aan de kapstokken hangen, handtas en persoonlijke bezittingen plaatst u in uw persoonlijke locker.

Omdat de opgenomen baby's vaak zeer vatbaar zijn voor infecties van buitenaf, wordt op de afdeling Neonatologie veel belang gehecht aan hygiëne. Goede handhygiëne is dan ook belangrijk. Gelieve daarom eerst alle juwelen te verwijderen (uurwerk, ringen, armbanden). Als dit niet lukt, draag dan een handschoen. Was vervolgens uw handen en polsen grondig met zeep en droog ze af met de papieren wegwerphanddoekjes. Daarna ontsmetten met handalcohol.

Bent u verkouden, draag dan een mondkapje over mond en neus.

In uw locker vindt u een blauwe overschort op naam van uw kindje. Die moet steeds gedragen worden om de dienst te betreden. Waardevolle voorwerpen laar u in uw persoonlijke locker. Uw gsm zet u uit zodat uw baby niet onnodig gestoord wordt.

Soms zijn er technische handelingen nodig bij de andere baby's en kan er gevraagd worden even niet op bezoek te komen. Bijvoorbeeld bij het plaatsen van een infuus of een longline of als een baby acute medische zorgen nodig heeft...

3. BEZOEK OP NEONATOLOGIE

Bezoek van de grootouders, broers en zussen ouder dan 12 jaar is toegestaan vanaf de tweede dag op Neonatologie. Dit gebeurt op vaste dagen en binnen beperkte bezoeken. U vindt deze regeling op de deur tussen het sas en de afdeling. Een informatiebrief met de afspraken wordt u overhandigd.

4. OPNAME VAN DE BABY

Baby in de couveuse

Bij elke opname op Neonatologie wordt uw baby de eerste 24 uur in een couveuse gelegd omdat ze dan beter geobserveerd kunnen worden. Een couveuse is een verpleegplaats voor een pasgeborene, die warmer is dan een gewoon bedje. Couveuses zijn speciaal gemaakt voor te vroeg geboren of te kleine pasgeborenen die hun temperatuur nog niet goed kunnen behouden. De temperatuur wordt aangepast aan de behoefte van het kind. Door de couveuse circuleert steeds vers aangezogen lucht en kan extra zuurstof gegeven worden indien nodig.

De kinderarts beslist wanneer uw baby in een bedje mag, meestal is dit rond de 1.800 gram. Ook in hun bedje worden ze nauwkeurig gevolgd.

Bloedafname

Er wordt een klein beetje bloed afgenomen, de baby maakt dit in enkele uren terug aan en wordt hierdoor niet zwakker. De resultaten geven de kinderartsen belangrijke informatie over de toestand van uw baby.

Urineonderzoek

Hiervoor wordt een urinezakje dat aangepast is voor jongen of meisje aangebracht om het plasje in op te vangen, soms lukt dit niet onmiddellijk en is een nieuw urinezakje nodig om een goed staaltje te hebben.

Monitoring

De ademhaling, hartslag en zuurstofopname in het bloed van de baby kunnen voortdurend gemeten worden door speciale monitors. Deze zijn verbonden met het kindje door draadjes en elektroden. De vroedvrouw of pediatrisch verpleegkundige kan de gegevens aflezen van het scherm van de monitor.

Infuustherapie

Indien nodig, wordt er bij uw baby een infuus geplaatst voor toediening van voeding en/of medicatie. Dit wordt grondig gefixeerd want een baby is zeer beweeglijk. Op die manier proberen we te voorkomen dat uw baby later herprikt moet worden. Soms wordt de baby hiervoor even uit de couveuse gehaald.

Bij langdurige infuustherapie kan de kinderarts beslissen om een 'longline' te plaatsen, dit is een speciale infuuskatheter die langer ter plaatse blijft.

Zuurstoftherapie

Bij kindjes met ademhalingsproblemen is het mogelijk dat er zuurstof nodig is in de couveuse. Een zuurstofklokje of zuurstof onder druk met een neusbrilletje zijn ook mogelijkheden. Op die manier kan de baby gemakkelijker ademen. Volstaat dit niet en moet er beademd worden met een beademingstoestel, dan wordt de baby naar de NICU (neonatal intensief care unit) van het UZ Gent overgebracht. Het Jan Palfijnziekenhuis en het UZ werken hier nauw samen. Eens de baby weer zelfstandig kan ademen en de toestand stabiel is, wordt hij terug naar het Jan Palfijn overgebracht.

Fototherapie

Soms ziet de baby geel door een te hoog bilirubine- gehalte in het bloed (=afbraakstoffen van de rode bloedcellen). Dan moet het kind onder een speciale blauwe lamp waardoor de gele kleur langzaam verdwijnt.

De oogjes van de baby worden dan wel afgedekt tegen het felle licht.

Regelmatig wordt een staaltje bloed afgenomen bij uw kleintje om te bepalen of de therapie nog nodig is.

Te vroeg geboren kindjes hebben meer kans om onder de fofotherapie lamp te moeten.

5. VOEDING VAN DE BABY

Sondevoeding

Afhankelijk van de zwangerschapsduur van uw baby en zijn fysieke toestand, mag hij aanliggen of een kleine hoeveelheid zuigelingenvoeding krijgen. Soms is de baby echter nog te klein en te zwak om zelf te zuigen. In dit geval wordt de voeding via een kleine maagsonde gegeven. Dit is een dun plastic slangetje dat door de neus tot in de maag komt. Uw baby ondervindt hier geen last van. De melkvoeding, dit kan dus ook afgekolfde moedermelk zijn, wordt door de vroedvrouw met een spuitje gegeven en loopt zo langzaam in het maagje.

Borstvoeding

Moedermelk is de beste keuze voor een premature baby (is o.a. licht verteerbaar en bevat antistoffen). Als u uw baby nog niet kan of mag aanleggen zal de vroedvrouw u helpen om af te kolven. We starten de eerste keer binnen de 6 uur na de geboorte als de gezondheidstoestand van de mama dit toelaat.

Het colostrum (=eerste moedermelk) wordt opgevangen in een klein papflesje en bewaard in de ijskast. Dit papflesje brengt u mee als u uw baby komt bezoeken. Als mama zich goed voelt, raden we aan af te kolven in aanwezigheid van uw baby.

De kinderarts beslist wanneer uw baby de eerste keer mag aanliggen. Wees niet ontmoedigd als dit nog niet onmiddellijk lukt. Uw baby moet nog leren het zuigen, slikken en ademen te combineren. Een hele opdracht voor zo een klein mensje.

Daarom is het belangrijk dat u zoveel mogelijk op bezoek komt op Neonatologie om uw baby aan te leggen. Het is voor beiden een leerproces. Soms mag de baby wel reeds een beetje moedermelk krijgen maar nog niet aanliggen, dan wordt de moedermelk met een cupje gegeven (cupfeeding).

6. WAT HEEFT UW KINDJE NODIG?

Op de eerste plaats hebben alle baby's de aandacht van hun ouders nodig: aanwezig zijn, uw baby aanspreken, aanraken, kangoeroeën (huid op huid contact), verluieren, voeden, verzorgen... Al deze zaken verstevigen de band tussen kind en ouder. Dit alles is evenwel afhankelijk van de medische toestand van uw baby en de beslissing van de kinderarts.

Wij proberen u dan ook zo snel mogelijk te betrekken in de verzorging van uw kindje(s). Wij zullen u hierbij begeleiden, het is normaal dat u zich in het begin nog onzeker voelt.

Ook als uw baby nog niet uit de couveuse kan, is dit belangrijk. De afgesloten deurtjes aan de voorkant en opzij kunnen openklikken en daarlangs kan u uw kindje aanraken en knuffelen, toespreken en eventueel helpen verzorgen en voeden... De vroedvrouwen zullen u graag helpen. U ontvangt de brochure '*Verlangen, verwennen, verzorgen, verkennen*' waarin we ontwikkelingsgerichte zorg toelichten.

Mama's die bevallen zijn met een keizersnede worden de eerste dagen met hun bed en daarna met de rolstoel naar Neonatologie gebracht.

7. WAT BRENGT U MEE?

U mag een hemdje meebrengen om in de couveuse te gebuiken, een fleecje of een dekentje kan leuk zijn om te kangoeroeën. Eenmaal uw baby uit de couveuse mag, kan je eigen kleertjes meebrengen en een mutsje om in het bedje aan te doen.

U mag ook altijd een knuffel (klein, wasbaar, zacht, geen pluche) meebrengen om bij uw kleintje te zetten.

Tekeningen van broertjes of zusjes mogen het bedje versieren, zo worden zij ook betrokken bij hun kleine broertje of zusje.

Verder heeft uw kindje ook wat verzorgingsproducten nodig: babyzeep, badolie, toiletmelk, haarborsteltje... Dit kan u van thuis meebrengen of u kan op de Mater-niteit een verzorgingsset bestellen.

8. EVEN ALLEEN ZIJN MET UW BABY?

Ouder zijn van een premature of zieke pasgeboren baby is een emotionele gebeurtenis. We hebben alle begrip voor jullie gevoelens en proberen voor jullie een luisterend oor te zijn. Op eenvoudige vraag brengen we u graag in contact met onze maatschappelijke assistente die jullie professioneel kan bijstaan en hulp bieden bij allerlei vragen en problemen.

We creëren een privacyboekje dicht bij uw baby in de relaxzetel afgeschermd door schermen. Ouders zijn 24 u op 24 u welkom op onze dienst. U mag ook op elk moment telefoneren om te weten hoe uw baby het stelt, ook 's nachts als u aan het piekeren bent (09 224 83 82). Als u nog in het ziekenhuis verblijft, volstaat het via de binnenlijn het nummer 8382 te vormen.

Foto- en videocamera zijn toegelaten. Zo kan u de eerste levensdagen van uw kindje(s) vastleggen. Hierbij vragen wij u beleefd de privacy van de andere patiëntjes en hulpverleners te respecteren. U mag ook altijd een (wegwerp-)fototoestel op de dienst achterlaten. Zo kunnen wij af en toe een foto nemen als uw baby vredig ligt te slapen of bijvoorbeeld verzorgd wordt.

9. MAMA MAG NAAR HUIS

Het is een moeilijk moment voor jullie om naar huis te keren zonder uw baby. U mag dag en nacht bellen naar de dienst.

Voor u vertrekt zal de vroedvrouw met u overleggen wat haalbaar is om de volgende dag op bezoek te komen. We proberen een geschikt moment af te spreken dat aansluit bij een voedingsmoment. Geef uw telefoonnummer door, zo kan de vroedvrouw u steeds bereiken als er wijzigingen komen in het afgesproken schema, bijv. als de baby vroeger wakker is dan voorzien. U kan de dienst best ook verwittigen als u de afspraak niet haalt.

Langer verblijf

Voor de moeder geldt maximaal 5 dagen opname op de Materniteit na een vaginale bevalling en een 7-tal dagen na een keizersnede. Is deze periode verstreken en uw baby moet nog langer op de Neonatologie verblijven dan kan u indien u dit wenst nog wat langer op de Materniteit verblijven in een 'moeder/kind' formule (3 maaltijden en bedlinnen kosten ongeveer € 22 per dag). Dit is wel afhankelijk van de kamercapaciteit op de Materniteit. U neemt best even contact op met de hoofdvroedvrouw.

Polysomnografie

Deze test, beter gekend als de wiegendoodtest, wordt gepland voor alle kindjes die op Neonatologie verbleven.

Dit onderzoek gebeurt op de Kinderafdeling (straat 383). Hier zal uw kindje één nacht verblijven. U kan er als ouder ook overnachten, maar wel op een andere kamer. Het is de bedoeling dat uw kindje die nacht zoveel mogelijk slaapt, om de test zo betrouwbaar mogelijk te maken.

De wiegendoodtest gebeurt op de leeftijd van ongeveer 6 weken. U moet zelf hiervoor een afspraak gaan maken op de Kinderafdeling, liefst voor u ontslagen wordt op de Materniteit. De afgesproken datum meldt u ook aan ons.

10. BABY MAG NAAR HUIS

Als uw kindje de zwangerschapsleeftijd van 36 weken bereikt heeft, goed bijgekomen is (minstens 2.300 gram), goed drinkt en er geen problemen zijn, mag hij mee naar huis. De kinderarts beslist hierover.

Als u dit wenst maken we al een afspraak met een vroedvrouw die eventueel de volgende dag al op huisbezoek kan komen.

De sociaal verpleegkundige van Kind & Gezin, met wie u eventueel al contact had tijdens uw verblijf in het ziekenhuis, regelt na het ontslag altijd een bezoek van een collega bij u thuis. De sociaal verpleegkundige kan u helpen met eventuele vragen of problemen. Als het nodig is, neemt zij contact op met de kinderarts.

Twee weken na ontslagdatum maakt u een afspraak bij de kinderarts voor een eerste controle.

WIST U DAT:

- ▶ er een **verlengd postnataal verlof** mogelijk is bij een ziekenhuisopname van een pasgeborene die meer dan 7 dagen in het ziekenhuis verblijft. De moeder kan het postnataal verlof verlengen met het aantal dagen opname van de baby vanaf de achtste dag. De maximale verlenging bedraagt 24 weken, ze mag niet onderbroken worden en moet aansluiten op het postnataal verlof. De moeder bezorgt haar werkgever en het ziekenfonds een of meerdere attest(en) van het ziekenhuis, de eerste keer voor het einde van het postnataal verlof.
- ▶ u bij een meerling recht heeft op een **moederschaps-verlof** van maximum 19 weken, betaald door het ziekenfonds? Prenataal 8 weken voor de vermoedelijke bevallingsdatum (waarvan 1 week verplicht) en 11 weken na de bevalling waarvan 9 weken verplicht en 2 weken facultatief. Het bevallingsverlof kan verlengd worden met het niet opgenomen zwangerschapsverlof. (= max. 18 weken)
- ▶ elke pas bevallen moeder recht heeft op een aantal huisbezoeken van een vroedvrouw. Dit zonder voorschrift van de arts. Deze huisbezoeken worden terugbetaald door het ziekenfonds. Info: www.vlov.be en www.kraamkaravaan.be

**AZ JAN PALFIJN
GENT**

Neonatologie

T +32 (0)9 224 83 82

Watersportlaan 5 - 9000 Gent

T +32 (0)9 224 71 11 - F +32 (0)9 224 70 42

info@janpalfijngent.be - www.janpalfijn.be